

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Film i percepcja wzrokowa Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filmoznawstwo i kultura mediów		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność Kultury filmowe		Kod zajęć 03FKMKFIS.22S.05279.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Grażyna Gajewska		
Prowadzący zajęcia	Grażyna Gajewska		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 5	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów/studentek z terminologią właściwą filmoznawstwu oraz nauce o sztuce, zwłaszcza w odniesieniu do malarstwa.
C2	Przedstawienie problematyki korespondencji sztuk z uwzględnieniem aspektu historycznego oraz krytycznym odniesieniem do wybranych ujęć metodologicznych z obszaru filmoznawstwa i malarstwa.
C3	Przedstawienie zakresu analizy i interpretacji utworów filmowych odwołujących się do innych sztuk (zwłaszcza malarstwa) i właściwych im mediów z intencją wydobycia podobieństw i różnic różnych systemów wyrazu artystycznego.
C4	Umiejscowienie malarstwa - rozumianego jako sztuka i medium - w obszarze sztuki filmowej.
C5	Budowanie świadomości aktualności problematyki związków między sztukami w odniesieniu do filmu i współczesnych ujęć badawczych (intermedialność, estetyka mediów, rozwiązania artystyczne, tematyka).

Wymagania wstępne

Nie obowiązują.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	rozumie w pogłębionym stopniu związki filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożone zależności między nimi, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów literackich i malarskich (np. rolę malarstwa J. Malczewskiego i S. Wyspiańskiego w filmowej twórczości A. Wajdy);	FKM_K2_W13	Projekt, Prezentacja multimedialna
W2	zna w pogłębionym stopniu szczegółowe aspekty dotyczące wiedzy warsztatowej z zakresu filmoznawstwa i sztuk pokrewnych (np. literatury, fotografii, nowych mediów, a także malarstwa) - np. kwestia palety barwnej w malarstwie i filtry obrazu używane we współczesnej produkcji filmowej;	FKM_K2_W20	Projekt, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi przeprowadzić zaawansowaną, krytyczną analizę, interpretację i syntezę różnych rodzajów wytworów kultury, ze szczególnym uwzględnieniem kultury filmowej, medialnej, literackiej i artystycznej, z uwzględnieniem nowych osiągnięć humanistyki (np. umie przeprowadzić analizę filmu van Gogh. U bram wieczności z uwzględnieniem kultury, metodologii i terminologii używanej w naukach o sztuce);	FKM_K2_U05	Projekt, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	samodzielnego, odpowiedzialnego określania priorytetów, służących realizacji zainicjowanego przez siebie, złożonego zadania z zakresu interdyscyplinarnej nauki o filmie (np. samodzielnego wyboru tematu, zakresu, metodologii pracy multimedialnej o relacjach filmu z malarstwem)	FKM_K2_K04	Projekt, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Intertekstualność i intermedialność – zagadnienia teoretyczne. Omówienie związków filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożonych zależności między nimi na wybranych przykładach.	W1, W2	Ćwiczenia
2.	Intertekstualność – przykład: powieść Umberto Eco, Imię róży, 1980 i film Imię róży, reż. Jean-Jacques Annaud, Francja/Włochy/RFN 1985. Omówienie związków filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożonych zależności między nimi na wybranych przykładach.	W1, W2	Ćwiczenia
3.	Intermedialność – przykład: Twój Vincent, reż. Dorota Kobiela / Hugh Welchman, Polska/Wielka Brytania 2017. Omówienie związków filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożonych zależności między nimi na wybranych przykładach.	W1, W2, U1	Ćwiczenia
4.	Artystyczne cytaty w filmie a kompetencje kulturowe odbiorcy (Ruben Brandt – kolekcjoner, reż. Milorad Krstic, Węgry 2018). Omówienie związków filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożonych zależności między nimi na wybranych przykładach. Omówienie szczegółowych aspektów dotyczących wiedzy warsztatowej z zakresu filmu i sztuk pokrewnych.	W1, U1	Ćwiczenia
5.	Gatunki i podgatunki filmowe oraz ich estetyka (np. cyberpunk: Matrix, reż. Lilly Wachowski / Lana Wachowski, Australia/USA 1997). Krytyczna analiza, interpretacja i synteza różnych rodzajów wytworów kultury, ze szczególnym uwzględnieniem kultury filmowej, medialnej, literackiej i artystycznej, z uwzględnieniem nowych osiągnięć humanistyki	W1, W2, U1	Ćwiczenia
6.	Filmowe biografie artystów i artystek (Van Gogh. U bram wieczności, reż. Julian Schnabel, Francja / Irlandia / Szwajcaria / USA / Wielka Brytania 2018; Rodin, reż. Jacques Doillon, Francja 2017; Camille Claudel, 1915, reż. Bruno Dumont, Francja 2013; Frida, reż. Julie Taymor, Kanada / Meksyk / USA 2002).	W1, W2	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
7.	Malarskie kadry (np. kadr z filmu Melancholia z 2011, reż. Lars von Trier inspirowany wizerunkiem Ofelli jest te Everetta Millaisa, czy kadry z filmu Zwierciadło z 1974, reż. Andriej Tarkowski nawiązujące do Pór roku Pietera Bruegela). Omówienie związków filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożonych zależności między nimi na wybranych przykładach.	W2, U1, K1	Ćwiczenia
8.	Surrealistyczne obrazy Rene Magritte'a w delirycznych scenach filmowych - studium (Sekretne okno, reż. David Koepp, USA 2004; Sobowtór, reż. Richard Ayoade, Wielka Brytania 2013). Omówienie związków filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożonych zależności między nimi na wybranych przykładach.	W2, U1, K1	Ćwiczenia
9.	„Malowane” filmy (Młyn i krzyż, reż. Lech Majewski, Polska/Szwecja 2011; Twój Vincent, reż. Dorota Kobiela / Hugh Welchman, Polska/Wielka Brytania 2017). Omówienie związków filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożonych zależności między nimi na wybranych przykładach. Omówienie szczegółowych aspektów dotyczących wiedzy warsztatowej z zakresu filmu i sztuk pokrewnych.	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia
10.	Film i sztuka ludowa (Świtez, reż. Kamil Polak, Dania / Francja / Kanada / Polska / Szwajcaria 2010). Omówienie związków filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożonych zależności między nimi na wybranych przykładach. Omówienie szczegółowych aspektów dotyczących wiedzy warsztatowej z zakresu filmu i sztuk pokrewnych.	W1, U1	Ćwiczenia
11.	Autokreacja jako dzieło sztuki - Andy Warhol (film dokumentalny: Andy Warhol, reż. Ric Burns, USA 2006). Krytyczna analiza, interpretacja i synteza różnych rodzajów wytworów kultury, ze szczególnym uwzględnieniem kultury filmowej, medialnej, literackiej i artystycznej, z uwzględnieniem nowych osiągnięć humanistyki	W1, W2	Ćwiczenia
12.	Plakat filmowy. Omówienie szczegółowych aspektów dotyczących wiedzy warsztatowej z zakresu filmu i sztuk pokrewnych.	W1, W2	Ćwiczenia
13.	Filmowe malarstwo - przedstawienie ruchu. Omówienie szczegółowych aspektów dotyczących wiedzy warsztatowej z zakresu filmu i sztuk pokrewnych.	W1, U1, K1	Ćwiczenia
14.	Hermeneutyczny a ekstatyczny odbiór sztuki wg Susan Sontag. Omówienie związków filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożonych zależności między nimi.	W1, W2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów"

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>1. Obecność na zajęciach.</p> <p>2. Opracowanie indywidualnego projektu dotyczącego relacji filmu i malarstwa (na wybranych przykładach).</p> <p>3. Prezentacja multimedialna z ustnym komentarzem wygłoszonym publicznie (na forum grupy biorącej udział w ćwiczeniach).</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0): student/studentka ma bardzo dobrze ugruntowaną wiedzę z zakresu związków filmu z innymi sztukami. Zna specyfikę różnych sztuk oraz najważniejsze teorie dotyczące tych relacji i potrafi osadzić je w kontekście historycznym. Potrafi podać reprezentacyjne przykłady związków filmu z literaturą i malarstwem. W analizach i interpretacjach potrafi stosować metodologię z zakresu filmoznawstwa oraz odpowiadającą jej terminologię. Potrafi samodzielnie opracować temat pracy zaliczeniowej (dalej: projektu i prezentacji multimedialnej), przekonująco i interesująco omówić go i zaprezentować publicznie.</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): Student/studentka ma ugruntowaną wiedzę z zakresu związków filmu z innymi sztukami. Zna najważniejsze teorie dotyczące tych relacji i potrafi osadzić je w kontekście historycznym. Potrafi podać reprezentacyjne przykłady związków filmu z literaturą i malarstwem. W analizach i interpretacjach potrafi w dobrym stopniu stosować metodologię z zakresu filmoznawstwa oraz odpowiadającą jej terminologię. Potrafi samodzielnie opracować temat pracy zaliczeniowej i omówić go, a także zaprezentować publicznie.</p> <p>dobry (db; 4,0): Student/studentka ma uporządkowaną wiedzę z zakresu związków filmu z innymi sztukami. Potrafi podać reprezentacyjne przykłady związków filmu z literaturą, fotografią, malarstwem. W analizach i interpretacjach w ograniczonym zakresie stosuje metodologię z dziedziny filmoznawstwa oraz odpowiadającą jej terminologię. Potrafi samodzielnie opracować temat pracy zaliczeniowej i omówić go i zaprezentować publicznie.</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): Student/studentka dysponuje podstawową wiedzą z zakresu związków filmu z innymi sztukami. W nieznacznym stopniu potrafi podać reprezentacyjne przykłady związków filmu z literaturą i malarstwem. W analizach i interpretacjach w ograniczonym zakresie stosuje metodologię z dziedziny filmoznawstwa oraz odpowiadającą jej terminologię. Potrafi samodzielnie opracować temat pracy zaliczeniowej, omówić go i zaprezentować publicznie.</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): Student/studentka dysponuje podstawową wiedzą z zakresu związków filmu z innymi sztukami. W nieznacznym stopniu potrafi podać reprezentacyjne przykłady związków filmu z literaturą i malarstwem. W analizach i interpretacjach w podstawowym zakresie stosuje metodologię z dziedziny filmoznawstwa oraz odpowiadającą jej terminologię. W podstawowym zakresie potrafi opracować temat pracy zaliczeniowej, omówić go i zaprezentować publicznie.</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): Student/studentka nie potrafi zaprezentować podstawowej wiedzy z zakresu związków filmu z innymi sztukami. Nie potrafi podać reprezentacyjne przykłady związków filmu z literaturą i malarstwem. W analizach i interpretacjach nie odnosi się do metodologii z dziedziny filmoznawstwa oraz odpowiadającej jej terminologii. Nie potrafi samodzielnie opracować tematu pracy zaliczeniowej, omówić go i zaprezentować publicznie.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. – Gage John, Kolor i znaczenie, przeł. J. Holzman, A. Żakiewicz, Kraków 2010
2. – Gage John, Kolor i kultura, przeł. J. Holzman, Kraków 2008
3. – Gombrich Ernst Hans, Sztuka i złudzenie. O psychologii przedstawiania obrazowego, przeł. J. Zarański, Warszawa 1981
4. – Gwóźdź Andrzej (red.), Europejskie manifesty kina, Warszawa 2002, manifest: F. Léger, Malarstwo i kino, s. 179-180.

Dodatkowa

1. - Bruce Block, Opowiadanie obrazem. Tworzenie wizualnej struktury w filmie, telewizji i mediach cyfrowych, Wydawnictwo Wojciech Marzec 2010.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie projektu	20
Przygotowanie do zaliczenia	20
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 140
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FKM_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego, odpowiedzialnego określania priorytetów, służących realizacji zainicjowanego przez siebie, złożonego zadania z zakresu interdyscyplinarnej nauki o filmie;
FKM_K2_U05	Absolwent/ka potrafi przeprowadzić zaawansowaną, krytyczną analizę, interpretację i syntezę różnych rodzajów wytworów kultury, ze szczególnym uwzględnieniem kultury filmowej, medialnej, literackiej i artystycznej, z uwzględnieniem nowych osiągnięć humanistyki;
FKM_K2_W13	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu związki filmu z innymi sztukami i mediami oraz złożone zależności między nimi, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów literackich;
FKM_K2_W20	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu szczegółowe aspekty dotyczące wiedzy warsztatowej z zakresu filmoznawstwa i sztuk pokrewnych (np. literatury, fotografii, nowych mediów).